

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโครงการการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาโครงการการจัดการบริการแนะแนวที่เหมาะสมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการความรู้ทางวิชาการด้านแนะแนว แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบความคิดในการพัฒนาโครงการการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน
2. ศึกษารูปแบบและวิธีดำเนินการโครงการตามแผนปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบความคิดในการสร้างโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน
3. ศึกษาสภาพและสาเหตุของปัญหาด้านการจัดการบริการแนะแนวที่โรงเรียน ดำเนินการอยู่เพื่อนำมากำหนดเป็นรายละเอียดด้านเนื้อหาสาระของการพัฒนาโครงการและศึกษาสาเหตุของปัญหานักเรียนที่ขาดเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพื่อนำมาแก้ไขด้วยกระบวนการแนะแนวให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยการสอบถาม

ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว นักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน 524 คน

4. นำข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดโครงร่างของโครงการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาสภาพและสาเหตุของปัญหาด้านการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่จากขั้นตอนที่ 1 มาประมวลร่วมกับหลักวิชาการด้านแนะแนว แล้วกำหนดเป็นโครงร่างของโครงการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียน

2. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาสาเหตุของปัญหาด้านการจัดการบริการแนะแนวในโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่ และสาเหตุของปัญหาที่นักเรียนขาดเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจากขั้นตอนที่ 1 มาหาทางแก้ไขแล้วกำหนดเป็นโครงร่างของโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ในขั้นแรกนำโครงร่างของโครงการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปให้นักวิชาการด้านแนะแนว จำนวน 9 คน ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วนำผลการตรวจสอบประสิทธิภาพมาปรับปรุงแก้ไขโครงการให้เหมาะสม ขั้นตอนถัดมานำโครงการไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวระดับท้องถิ่น จำนวน 58 คน ตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ขั้นสุดท้ายนำโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการแนะแนวแก่นักเรียน และผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ต่อการเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโครงการส่งเสริมอาชีพ และการมีรายได้ระหว่างเรียนไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้
 ประเด็นที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า สภาพโดยทั่วไปของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ส่วนใหญ่ยังไม่มีรูปแบบการบริหารแนะแนวที่แน่นอน ครูแนะแนวส่วนใหญ่สามารถจัดบริการแนะแนวได้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษาอาชีพ และการปรับตัวทางสังคม แต่ในด้านการให้บริการแนะแนวทั้ง 5 บริการได้แก่ บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการจัดวางตัวนักเรียน บริการให้การปรึกษา และบริการติดตามผลสามารถจัดกระทำได้น้อย โดยเฉพาะกิจกรรมต่าง ๆ ในการให้บริการทั้ง 5 บริการ ครูแนะแนวกระทำได้น้อยและไม่ครอบคลุม นอกจากนี้ยังขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การแนะแนวและขาดการติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการจัดบริการแนะแนวอีกด้วย ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ได้แก่

1. คณะครูในโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความสามารถในการจัดบริการแนะแนว
2. ครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการจัดบริการเพราะมีภารกิจอื่นมาก เช่น งานด้านวิชาการ การรับผิดชอบโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียน
3. โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ในการจัดบริการแนะแนว
4. ขาดความร่วมมือจากนักเรียน และผู้ปกครอง

สำหรับปัญหาในด้านนักเรียนขาดเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอนได้ และผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถสนับสนุนการเรียนของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนไม่ประสบปัญหาในด้านการเรียน ได้แก่ นักเรียนได้คะแนนต่ำ ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา

ที่เรียน ขาดความสนใจในวิชาที่เรียน เรียนไม่ทันเพื่อน และบ้านไกลจากโรงเรียน ปัญหา
ด้านสังคม ได้แก่ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่ชอบครู ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู และครอบครัว
แตกแยก ปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้แก่ นักเรียนมีฐานะยากจน ในด้านของผู้ปกครองพบว่า
ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ต้องการให้นักเรียน
ช่วยทำงานเลี้ยงชีพ ต้องการให้นักเรียนช่วยทำงานบ้าน และปัญหาบ้านอยู่ไกลจากโรงเรียน

ประเด็นที่ 2 โครงการการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

โครงการการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้คือ ความ
หมายของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน วัตถุประสงค์ของการแนะแนวในโรงเรียน
หลักการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ขอบข่ายของการแนะแนวในโรงเรียน โครงสร้าง
การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน การดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานแนะแนว
ในโรงเรียน

โครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของ
โรงเรียน จำนวน 12 โครงการ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วต่างจากโครงการที่ร่างขึ้นในระยะแรก
คือ

โครงการย่อย

1. โครงการเสริมสร้างความรู้ความ
เข้าใจอันดีในการจัดบริการแนะแนว แก่บุคลากร
ในโรงเรียน
- * 2. โครงการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน
เพื่อจัดทำวัสดุอุปกรณ์การแนะแนว

โครงการย่อยฉบับสมบูรณ์

1. โครงการเสริมสร้างความรู้ความ
เข้าใจอันดีในการจัดบริการแนะแนวแก่
บุคลากรในโรงเรียน
- * 2. โครงการจัดทำสื่อและเครื่องมือ
การแนะแนว

โครงการย่อย

3. โครงการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ต่อการเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ต่อการเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. โครงการห้องแนะแนวฉบับกระเป๋
6. โครงการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. โครงการแก้ปัญหาระหว่างเพื่อนกับเพื่อน
8. โครงการแก้ปัญหาระหว่างครูกับนักเรียน
9. โครงการให้การปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางครอบครัว
- * 10. โครงการจัดกองทุนช่วยนักเรียนขาดแคลน
- * 11. โครงการจัดหางานและส่งเสริมอาชีพ
12. โครงการช่วยเหลือนักเรียนบ้านไกล

โครงการย่อยฉบับสมบูรณ์

3. โครงการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ต่อการเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ต่อการเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. โครงการห้องแนะแนวฉบับกระเป๋
6. โครงการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. โครงการแก้ปัญหาระหว่างเพื่อนกับเพื่อน
8. โครงการแก้ปัญหาระหว่างครูกับนักเรียน
9. โครงการให้การปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาทางครอบครัว
- * 10. โครงการส่งเสริมให้นักเรียนขาดแคลน
- * 11. โครงการส่งเสริมอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน
12. โครงการช่วยเหลือนักเรียนบ้านไกล

ประเด็นที่ 3 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ตามลำดับดังนี้

1. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยนักวิชาการด้านแนะแนว จำนวน 9 คน

นักวิชาการด้านแนะแนวส่วนใหญ่เห็นว่า โครงการและโครงการย่อยทุกโครงการ มีความถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการด้านแนะแนว เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป แสดงว่าโครงการมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้ในโครงการย่อยทุกโครงการและโครงการย่อยทุกโครงการให้เหมาะสมชัดเจน และมีระเบียบแบบแผนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 88.88

2. ข้อมูลประกอบหลักการ และเหตุผลของโครงการย่อยทุกโครงการ ควรมีการนำผลงานวิจัยหรือบทความที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน การเสนอหลักการและเหตุผล เพื่อให้ข้อมูลชัดเจน และน่าสนใจยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 77.77

3. ควรปรับชื่อโครงการที่ 2 จากโครงการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ในการจัดทำสื่อ และอุปกรณ์การแนะแนว เป็นโครงการจัดทำสื่อและเครื่องมือการแนะแนว

4. ควรปรับชื่อโครงการที่ 10 จากโครงการจัดกองทุนช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน เป็นโครงการสงเคราะห์นักเรียนขาดแคลน

5. ควรปรับชื่อโครงการที่ 11 จากโครงการจัดทำงานและส่งเสริมอาชีพ เป็นโครงการส่งเสริมอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน

2. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยผู้ทรงคุณวุฒิระดับท้องถิ่น จำนวน 58 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวระดับท้องถิ่นเห็นว่า โครงการและโครงการย่อยมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป แสดงว่าโครงการมีความ

เหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นว่า ควรนำโครงการไปเสนอให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการแนะแนว
 2. ผู้ทรงคุณวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 48.09 เห็นว่า ควรมีการจัดโครงการย่อยในบริการแนะแนวในการแก้ปัญหาด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากโครงการย่อยที่เสนอ
 3. ผู้ทรงคุณวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 48.09 เห็นว่า ควรมีการนำโครงการย่อยไปเสนอให้โรงเรียนใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของโรงเรียน
3. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพ โดยการนำโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน จำนวน 2 โครงการไปปฏิบัติ ได้ผล ดังนี้

โครงการที่ 1 โครงการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีต่อการเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน

ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีต่อการเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติเนื่องจาก หลังการทำโครงการไปปฏิบัติแล้วปรากฏว่า บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ เนื่องจากหลังการเข้าร่วมโครงการ นักเรียนและผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความรู้ความเข้าใจที่ดีต่อการเรียนในโรงเรียนสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการนำโครงการที่ 1 ไปปฏิบัติ

1. ในวันที่นำโครงการไปปฏิบัติหมู่บ้านทับพริก มีการจัดกิจกรรมหลายอย่างพร้อมกัน ได้แก่ การตรวจมะเร็งปากมดลูกให้แม่บ้าน การประชุมกรรมการหมู่บ้าน จึงทำให้ผู้ปกครองมาเข้าร่วมโครงการไม่มากเท่าที่ควร
2. สถานที่จัดอบรมเล็กเกินไป ผู้ปกครองมาร่วมงานแล้วเข้าห้องประชุมไม่ได้ จึงกลับก่อนเวลา

นอกจากนี้ คณะกรรมการแนะนำผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมแนะนำในช่วงก่อนการปิดภาคเรียนภาคสุดท้าย จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง ได้ดีกว่า จัดในช่วงเปิดเทอมแรก ซึ่งจะทำให้การเข้ามาสมัครเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนเข้ามาเรียนมากกว่าในปัจจุบัน

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน

ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพโครงการส่งเสริมอาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน ไปปฏิบัติจริงพบว่า มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติเนื่องจากหลังการนำโครงการไปปฏิบัติแล้วปรากฏว่า บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ โครงการที่ตั้งไว้ เนื่องจากหลังการเข้าร่วมโครงการ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพื่อการประกอบอาชีพสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ และนักเรียนไม่ขาดเรียน ไปหารายได้พิเศษ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการนำโครงการไปปฏิบัติ

1. น้ำในบ่อแห้ง เพราะช่วงนำโครงการไปปฏิบัติเป็นหน้าแล้ง จึงไม่สามารถผสมพันธุ์ปลาใหม่ ปล่อยลงในบ่อเพื่อเพิ่มผลผลิตได้
2. วัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงยังไม่เพียงพอ
3. งบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียนยังไม่เพียงพอ ปลาส่วนใหญ่จึงได้รับอาหารจากธรรมชาติ ไม่มีอาหารเสริมปลาจึงตัวไม่โตนัก
4. เงินรายได้ส่วนหนึ่งจากกำไรการขายปลาต้องแบ่งเข้าโครงการอาหารกลางวัน รายได้ตอบแทนของนักเรียนจึงยังน้อยอยู่ เฉลี่ยคนละ 130 บาท

นอกจากนี้ คณะกรรมการแนะนำผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 86.66 เห็นว่า โครงการที่เสนอสามารถไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนที่การทำโครงการเกษตรกรรมและงานประดิษฐ์ ของโรงเรียนต่าง ๆ ได้ เป็นการช่วยเสริมรายได้และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพของนักเรียน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีข้อค้นพบควรอภิปราย ดังนี้

1. โครงการจัดบริการแนะแนวที่พัฒนาชั้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

โครงการการจัดบริการแนะแนวที่พัฒนาชั้นมุ่งเน้นให้สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการแนะแนวและจากผลของการศึกษาและวิจัย ทำให้ทราบว่าโครงการที่พัฒนาชั้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากโครงการที่พัฒนาชั้นมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 โครงการที่พัฒนาชั้นมีขั้นตอนในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีพัฒนาการตามลำดับขั้นที่เห็นได้อย่างชัดเจน จากขั้นตอนของการทำวิจัย กล่าวคือ ในขั้นต้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการทางวิชาการด้านแนะแนว แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบความคิดของโครงการและทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านการจัดบริการแนะแนวที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ และปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วนำมาพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการกำนตรายละเอียดในด้านเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนตามกรอบความคิดที่วางไว้ เมื่อกำหนดโครงร่างของโครงการเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปตรวจสอบประสิทธิภาพถึง 3 ขั้นตอน เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ในเบื้องต้นนำไปให้นักวิชาการด้านแนะแนวเป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมในด้านความถูกต้องตามหลักวิชาการ ว่าโครงการที่พัฒนาชั้นมีความถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วหรือไม่ มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ซึ่งจากผลการตรวจสอบประสิทธิภาพพบว่า นักวิชาการด้านแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 88.88 เห็นว่า โครงการมีความถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการด้านแนะแนว สามารถนำไปปฏิบัติได้ แล้วจึงนำโครงการไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวระดับท้องถิ่น ตรวจสอบความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ เนื่องจากโครงการที่พัฒนาชั้นจะถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการด้านแนะแนว

แล้วแต่ในด้านความเหมาะสม ในการนำไปปฏิบัติในท้องถิ่น ควรจะให้ผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นเป็นผู้ตรวจสอบ เพราะผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นย่อมทราบสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ได้ดี และสามารถพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งผลการตรวจสอบ ประสิทธิภาพพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวระดับท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป เห็นว่า โครงการมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ได้มีการนำโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของท้องถิ่น จำนวน 1 โครงการไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน เพื่อตรวจสอบว่า ขั้นตอนต่าง ๆ ในโครงการย่อยสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้หรือไม่ และผลการนำโครงการย่อยทั้ง 2 โครงการไปปฏิบัติพบว่า โครงการย่อยทั้ง 2 โครงการ มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ

1.2 โครงการที่พัฒนาขึ้นเป็นโครงการสำเร็จรูปสามารถนำไปใช้ได้ทันที

ในการพัฒนาโครงการผู้วิจัยมีความต้องการที่จะให้ผู้นำโครงการไปปฏิบัติ สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที จึงออกแบบให้อยู่รูปของโครงการสำเร็จรูป จึงแสดงขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างของการบริหารงานแนะแนว และการดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหารงานแนะแนว ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่และมีระบบระเบียบ ในที่นี้จะขอนำเสนอตัวอย่างในด้านการจัดตั้งคณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียน ด้านการกำหนดตัวบุคลากรในการรับผิดชอบ การจัดบริการแนะแนว ดังนี้

การจัดตั้งคณะกรรมการแนะแนวในโรงเรียน เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการแนะแนวประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน ครูแนะแนวเป็นผู้ประสานงานและเลขานุการ ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคณะกรรมการ

นอกจากนี้โครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน จำนวน 12 โครงการ ผู้วิจัยได้เขียนขั้นตอนต่าง ๆ ในเมื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันทีเช่นกัน และจากผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของโครงการ โดยการนำโครงการแนะแนวแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เรื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจ

ที่ติดต่อการเรียนในโรงเรียน และโครงการส่งเสริมอาชีพ และการมีรายได้ระหว่างเรียนไปปฏิบัติ ปรากฏว่า คณะกรรมการแนะแนวผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ระบุอยู่ในโครงการได้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ

จากเหตุผลทั้ง 2 ประการที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า โครงการที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้ นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวระดับท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 48.09 เห็นว่าควรมีการนำโครงการไปเสนอให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐานไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการแนะแนว และจากความคิดเห็นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนะแนวระดับท้องถิ่นเห็นว่า โครงการมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้

2. ความแตกต่างระหว่างโครงการการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี และรูปแบบการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ได้ใช้แนวทางในการจัดบริการแนะแนวตามแบบการจัดบริการแนะแนวของกรมสามัญศึกษา จึงทำให้เกิดปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพและความพร้อมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ไม่เอื้อต่อการจัดการแนะแนวตามรูปแบบของกรมสามัญศึกษา เนื่องจากประสบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ดังนี้

1. โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการแนะแนว โดยเฉพาะโรงเรียนไม่มีตำแหน่งครูแนะแนว
2. โรงเรียนขาดงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดบริการแนะแนว

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานยังพบอีกว่า นักเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่สามารถ

ปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอนได้ โดยมีสาเหตุมาจาก นักเรียนประสบปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสังคม และปัญหาทางเศรษฐกิจ ตลอดจนผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถสนับสนุนการเรียนของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการเรียนในโรงเรียนและมีปัญหาทางเศรษฐกิจ

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ และหาแนวทางแก้ไข โดยการปรับปรุงการจัดการบริการแนะแนว ให้สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน โดยมีการปรับสาระสำคัญของ โครงการให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาความพร้อม และความต้องการของโรงเรียน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้โครงการพัฒนาขึ้นมีความแตกต่างจากรูปแบบการจัดการบริการด้านแนะแนว ของกรมสามัญศึกษาทั้งยังมีความเหมาะสมและสนองต่อความต้องการและความพร้อมของ โรงเรียนอีกด้วย ความแตกต่างที่เห็นได้เด่นชัดที่สุด ได้แก่ การกำหนดให้มีโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน จำนวน 12 โครงการ ที่บรรจุอยู่ในขอบเขตของการจัดบริการแนะแนว นอกเหนือจากการจัดบริการแนะแนว 5 บริการที่มีอยู่เดิม บริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ได้แก่ บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล ซึ่งตามแนวทางในการจัดบริการแนะแนวของกรมสามัญศึกษา มีเพียงวิธีการจัดบริการทั้ง 5 บริการเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีการปรับเนื้อหาสาระด้านอื่น ๆ ของโครงการอีก อาทิเช่น ในด้านการจัดห้องแนะแนวประจำโรงเรียน การจัดบริการแนะแนวของการศึกษาให้โรงเรียนพิจารณาจัดห้องแนะแนวตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ถึงขนาดใหญ่ ให้มีห้องแนะแนว 1 ห้อง ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ให้มีห้องแนะแนว 2 ห้อง ซึ่งในทางปฏิบัติโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ทำไม่ได้ เนื่องจากขาดอาคารสถานที่ ผู้วิจัยจึงปรับเป็นให้โรงเรียนมีห้องแนะแนวอย่างน้อย 1 ห้อง พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการจัดห้องแนะแนวไว้ให้ศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำโครงการย่อยในบริการแนะแนวที่สนองต่อความต้องการและความพร้อมของโรงเรียนที่ไม่ได้นำไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนจากงานวิจัยครั้งนี้ไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงและศึกษาผลระยะยาวในการนำโครงการไปใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้โครงการที่พัฒนาขึ้นกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี